Cinsel Yönelim Mitleri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Cinsel Yönelim Mitleri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18676

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Cinsel Yönelim Mitleri Ölçe?i (CÖMÖ), bireylerin cinsel yönelimler, özellikle de e?cinsellik ve biseksüellik hakk?nda sahip olduklar? yayg?n, bilimsel olmayan inançlar? ve yanl?? bilgileri ölçmek amac?yla Funda Evcili taraf?ndan 2019 y?l?nda geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, Türkiye popülasyonunda geli?tirilmi? olup, cinsel yönelimlere yönelik önyarg?lar?n ve damgalaman?n temelini olu?turan mitlerin belirlenmesinde ve de?erlendirilmesinde kritik bir rol oynamaktad?r.

Ölçek, sa?l?k profesyonelleri, ö?renciler ve genel popülasyon gibi çe?itli gruplar?n cinsel yönelim mitlerine ne ölçüde inand???n? saptayarak e?itim ve müdahale programlar?n?n etkin bir ?ekilde tasarlanmas?na yard?mc? olmay? amaçlamaktad?r. Geli?tirme çal??mas?, ölçe?in geçerlik ve güvenirlik standartlar?n? kar??lad???n? göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Cinsel Yönelim Mitleri Ölçe?i, CÖMÖ, cinsel yönelim, mitler, homofobi, önyarg?, psikometrik, ölçek geli?tirme, Türkiye.

Yazarlar

Funda Evcili

Amaç

Cinsel Yönelim Mitleri Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin cinsel yönelimlerin do?as?, nedenleri, de?i?tirilebilirli?i veya psikopatoloji ile ili?kisi hakk?ndaki yanl?? ve çarp?t?lm?? inanç düzeylerini nicel olarak ölçmektir. Bu mitler genellikle cinsel yönelim çe?itlili?ine kar?? tutumlar? ve dolay?s?yla ayr?mc?l??? besleyen bili?sel hatalard?r.

Ölçek, sa?l?k ve sosyal bilimler alanlar?nda çal??an profesyonellerin, e?itimcilerin ve ara?t?rmac?lar?n, mitlerin yayg?nl???n? belirleyerek, bu mitleri hedef alan etkili e?itim stratejileri ve duyarl?l?k programlar? geli?tirmesine olanak tan?r. Ölçe?in geli?tirilmesi, özellikle Türkiye ba?lam?nda, cinsel yönelimlere dair kültürel olarak spesifik yanl?? anlamalar? ortaya ç?karmay? hedeflemi?tir.

Yap?

Cinsel Yönelim Mitleri Ölçe?i, psikometri alan?nda, bili?sel düzeyde yerle?mi? olan ve cinsel yönelim çe?itlili?ine kar?? olumsuz tutumlar? destekleyen mit inanc?n? ölçen tek boyutlu veya çok boyutlu bir yap?y? temsil eder. Bu yap?, genellikle "Cinsel Yönelim Mitlerine ?nanma Düzeyi"

ARABPSYCHOLOGY.COM

olarak adland?r?l?r.

Ölçek maddeleri, cinsel yönelimin bir "hastal?k" oldu?u, "seçim" oldu?u, "tedavi edilebilir" oldu?u veya "çocukluk travmalar?" sonucu olu?tu?u gibi yayg?n ve bilimsel olarak çürütülmü? inançlar? kapsar. Yüksek puanlar, bireyin bu mitlere olan inanc?n?n yüksek oldu?unu, dolay?s?yla cinsel yönelim çe?itlili?ine kar?? daha fazla önyarg?ya sahip olma e?iliminde oldu?unu gösterir.

Geçerlik

Cinsel Yönelim Mitleri Ölçe?i'nin geçerlik çal??malar?, geli?tirme makalesinde (Evcili, 2019) detayl? olarak sunulmu?tur. Yap? geçerli?i, faktör analizi yöntemleri kullan?larak incelenmi?tir. Bu analizler, ölçe?in teorik olarak ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini göstermi?tir.

Ayr?ca, ölçüt ba??nt?l? geçerlik kapsam?nda, CÖMÖ puanlar?n?n, cinsel yönelimlere yönelik tutumlar? ölçen di?er geçerli ölçekler (örne?in, Homofobi Ölçekleri) ile anlaml? korelasyonlar gösterdi?i varsay?lmaktad?r. Bu korelasyonlar, ölçe?in teorik beklentilerle uyumlu sonuçlar üretti?ini teyit etmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, iç tutarl?l?k katsay?lar? arac?l???yla rapor edilmi?tir. Geli?tirme çal??mas?nda, ölçe?in genel iç tutarl?l???n?n yeterli düzeyde oldu?u belirlenmi?tir. ?ç tutarl?l?k, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Güvenirlik katsay?s? olarak genellikle Cronbach Alfa de?eri kullan?lm??t?r. Yüksek Alfa de?erleri (genellikle .70 ve üzeri), ölçe?in güvenilir bir ölçüm arac? oldu?unu kan?tlar. Ölçe?in zaman içinde tutarl?l???n? ölçmek için test-tekrar test güvenirlik çal??malar? da yap?lm?? olabilir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerli?ini belirlemek için hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. AFA, ölçe?in kaç boyuttan olu?tu?unu ke?fetmek için, DFA ise elde edilen faktör yap?s?n?n teorik beklentilerle ne kadar uyumlu oldu?unu test etmek için uygulanm??t?r.

Faktör analizleri sonucunda, Cinsel Yönelim Mitleri Ölçe?i'nin belirli alt boyutlara (örne?in, Patoloji Mitleri, Seçim Mitleri, De?i?tirilebilirlik Mitleri) ayr?ld??? veya tek bir genel 'Mit ?nanc?' faktörü alt?nda topland??? belirlenmi?tir. Bu analizler, ölçe?in çok boyutlu veya tek boyutlu yap?s?n? sa?lamla?t?rmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç Bilgileri

Test Type: Geli?tirme (Development)

Format: Orijinal makalede belirtilmemekle birlikte, psikolojik tutum ölçeklerinde yayg?n olarak kullan?lan Likert tipi derecelendirme format?n?n kullan?ld??? varsay?lmaktad?r (örne?in, 5'li veya 7'li Likert). Derecelendirme seçenekleri, kat?l?mc?n?n maddeye ne ölçüde kat?ld??? veya kat?lmad???n? ifade etmesini sa?lar.

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Yeti?kinler, özellikle üniversite ö?rencileri ve sa?l?k profesyonelleri örneklemleri üzerinde geçerlik ve güvenirlik çal??mas? yap?lm??t?r.

Age Group: 18 ya? ve üzeri yeti?kin popülasyonu.

Population Details: Ölçe?in geli?tirilmesi, Türkiye'deki çe?itli üniversitelerden veya genel popülasyondan toplanan örneklemler üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Methodology: Kendi kendine raporlama (Self-report) yöntemiyle uygulanmaktad?r. Ka??t-kalem veya dijital formatlarda kullan?labilir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2019 (Makale yay?n y?l?).

?zinler ve Ücret: Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? için genellikle sorumlu yazar Funda Evcili'den izin al?nmas? gerekmektedir. Ticari amaçl? kullan?mlar için ücret talep edilebilir. ?leti?im bilgileri a?a??da verilmi?tir.

Sorumlu Yazar ?leti?im: fundaevcili@hotmail.com

Kaynaklar

Evcili, F. (2019). Sexual Orientation Myhts Scale (SOMS): Development, validity and reliability in Turkey. *Perspectives Psychiatric Care.* doi: 10.1111/ppc.12371.

Bu ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:

cinsel-yonelim-mitleri-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Cinsel Yönelim Mitleri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri bu kaynakta mevcut de?ildir. Maddelerin tamam?, yukar?da belirtilen Funda Evcili'nin 2019 tarihli orijinal makalesinde veya yazar ile ileti?ime geçilerek edinilebilir. Ölçek maddelerinin orijinal dili Türkçedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM